

VPTZ Uden-Veghel; ***Jaarverslag 2019.***

Thema: Onderweg in transitie.

als sterven dichterbij komt

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

Inhoud:

1. Visie en kernwaarde VPTZ Uden-Veghel.
2. Huidige organisatorische situatie: Bestuur – Coördinatoren - Vrijwilligers.
3. Vrijwilligers.
4. Bestuur.
5. Coördinatoren.
6. Toekomst VPTZ Uden-Veghel: Kwaliteitsrichtlijn palliatieve zorg.

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

1. Visie en kernwaarde VPTZ Uden-Veghel.

VPTZ Uden-Veghel wil voor diegenen in de laatste levensfase het mede mogelijk maken om thuis of op een andere plek naar keuze te overlijden, door ontlasting van de mantelzorger in samenwerking met de professionele zorg. Onze stichting stelt zich ten doel tijd, aandacht en praktische ondersteuning te bieden aan terminale patiënten en hun naasten. Met in essentie de nadruk op de term van het "Er zijn"; hier gaat het om zorg waarin de vrijwilliger en de cliënt/mantelzorg de ruimte krijgen om een relatie met elkaar op te bouwen, waarbij de vrijwilliger moeite doet om af te stemmen op wat op dat moment belangrijk is binnen deze relatie. Een vrijwilliger voert geen medische of verpleegkundige handelingen uit. De nadruk ligt op ondersteuning in de nachturen, maar in overleg is dit ook tijdens de dag of avond mogelijk.

2. Huidige organisatorische situatie: Bestuur - Coördinatoren - Vrijwilligers.

In 1993 is de VPTZ Uden-Veghel, naar een landelijk voorbeeld, opgericht door Toos van Nimwegen. Tot 2000 heeft Toos de functie van beleidscoördinator bekleed. Daarna is haar taak tot 2018 ingevuld door Will Lenders. Zij hebben het fundament van de huidige organisatie gelegd.

Vrijwillige functies:

1. Bestuur:

Voorzitter: Wiebe Oosten.

Penningmeester: Jet Keetels.

Secretaris: Hedwig Baken.

2. Overige vrijwilligers:

Administratief vrijwilligers: 2 personen.

ICT/telefonie: 1 persoon.

PR medewerker: 1 persoon.

Vrijwilligers in de terminale zorg: gemiddeld 19 personen.

Functies met arbeidscontract in deeltijd:

1. Coördinatoren:

Paula Willems en Ingrid Kanters. Met respectievelijk een arbeidscontract van 16 en 12 uur p/week.

2. Beleidscoördinator:

Angelie van de Crommert (palliatief verpleegkundige), met een arbeidscontract van 16 uur p/week.

3. Vrijwilligers.

In 2019 konden we 365 dagen bogen op de inzet van vrijwilligers bij de VPTZ. Gemiddeld putten we uit een bestand van negentien vrijwilligers in de cliëntenzorg en vier personen voor de administratie. Het verzorgingsgebied van VPTZ Uden-Veghel bestaat uit de gemeenten: Uden, Boekel, deelgemeenten van Bernheze en Landerd, Meijerijstad t.w. Veghel en Sint Oedenrode. Begin 2019 is in overleg met Pantein en VPTZ 's-Hertogenbosch besloten om Schijndel geheel aan den Bosch over te dragen.

Enkele cijfers.

Aantal inzetten per gemeente:

Uden: 19 inzetten.

Meijerijstad: 30 inzetten.

Boekel: 14 inzetten.

Zeeland (gemeente Landerd): 7 inzetten.

Heeswijk-Dinther, Loosbroek en Vorstenbosch (gemeente Bernheze): 4 inzetten.

1. Werving nieuwe vrijwilligers.

VPTZ Uden-Veghel probeert door gerichte werving nieuwe vrijwilligers voor de nachtzorg te interesseren en motiveren. Dit gebeurt door het plaatsen van advertenties, artikelen in plaatselijke weekbladen, mondelinge reclame, verzorgen van workshops of presentaties en via de website. In 2019 is een begin gemaakt met werving via Facebook. Wanneer een vrijwilliger zich aanmeldt ontvangt deze mondelinge en schriftelijke toelichting. Afgelopen jaar is de tekst van de wervingsfolders geactualiseerd en de opzet van de selectiegesprekken is aangepast.

Het administratieve team van vrijwilligers ondersteunt het bestuur en de coördinatoren in de breedste zin van het woord: administratieve taken, vastleggen van gegevens, archivering, PR, communicatie, ICT en telefonie.

Enkele cijfers:

Aantal personen die informatie hebben ontvangen: 13 personen.

Aantal aspirant vrijwilligers op selectiegesprek: 5 personen.

2. Basisscholing.

Voordat de vrijwilligers definitief met hun vrijwilligerstaak starten dienen ze een basisscholing positief af te ronden. De training bestaat uit zes dagdelen verplichte training. Met daarnaast een praktische scholing door een ergocoach van BrabantZorg. Daarbij een stage met nadruk op transfers en een praktijkervaring met terminale cliënten op de palliatieve unit van de Goudsbloem in de Watersteeg te Veghel (BrabantZorg). Tijdens de

scholing wordt aandacht besteed aan de palliatief terminale cliënt en kwaliteit van zorg in de breedste zin van het woord. Er wordt ruim tijd gereserveerd voor het reflectiemodel van het “Er zijn” dat ontwikkeld is door de landelijke VPTZ. Een cursist voert met de trainer een tussentijds- en eindevaluatiegesprek. Een positieve afronding van de basisscholing is noodzakelijk, voordat men mag starten in het werkveld. Sinds 2019 bieden we de ervaren vrijwilligers de mogelijkheid om bij één of meer bijeenkomsten aan te sluiten als bijscholing. Ook de praktijktraining van de ergocoach is toegankelijk als herhalingsles voor de ervaren vrijwilligers.

Enkele cijfers:

Cursisten voorjaar 2019: 3 deelnemers.

Twee deelnemers hebben de training positief afgerond en zijn in de praktijk gestart. De derde deelnemer is na goed overleg gestart als vrijwilliger in een hospice.

3. Jubilea.

Het doet ons deugd om vast te stellen dat we in staat zijn om vrijwilligers voor langere tijd aan de VPTZ Uden-Veghel te binden. In 2019 hebben we één vrijwilliger gehuldigd.

In cijfers:

5 jaar vrijwilliger bij VPTZ: 1 persoon.

4. Stoppende vrijwilligers.

Helaas waren er ook vrijwilligers die om uiteenlopende redenen hun vrijwilligerswerk staakten.

Enkele cijfers:

In 2019 zijn 2 vrijwilligers gestopt om privéredenen:

5. Bijscholing en persoonlijke ontwikkeling van onze vrijwilligers.

In navolging van het kwaliteitskader palliatieve zorg hecht VPTZ Uden-Veghel er waarde aan om een lerende houding bij de vrijwilligers te stimuleren. In de samenwerkingsovereenkomst, die bij aanvang van het vrijwilligerswerk wordt ondertekend, is dit onderdeel vanaf 2019 expliciet opgenomen.

a. Vrijwilligersbijeenkomsten.

Onze vrijwilligers werden 6x uitgenodigd voor een vrijwilligersbijeenkomst van één dagdeel. Hierbij worden organisatorische zaken besproken. Tevens is een vast onderdeel de casuïstiekbespreking. Door evaluatie van- en reflectie op het eigen handelen worden hier in groepsverband alle inzetten van de afgelopen periode besproken. De bedoeling is dat men hier van elkaar leert. De kennis over palliatieve terminale zorg wordt opgefrist met steeds terugkerende aandacht voor het “Er zijn” uit de visie en kernwaarden van VPTZ.

a2. Themadag en vrijwilligersbijeenkomst.

Twee maal per jaar wordt een vrijwilligersbijeenkomst uitgebreid met een thema gedurende één dagdeel. Het thema is bedoeld als bijscholing. Het tweede dagdeel wordt dan ingericht voor ontspanning en vermaak van de vrijwilligers als dank voor hun inzet. De kosten hiervan worden betaald uit ontvangen giften van families en sponsoren. In 2019 is het thema “delier” inhoudelijk behandeld en heeft geestelijk verzorger H.J. Velkamp een inleiding verzorgd over “In gesprek aan het sterfbed”. De ontspanning bestond dit jaar uit een excursie naar de Veghelse brandweer en een geheel verzorgd diner in een Veghels restaurant.

Enkele cijfers:

Gemiddeld aantal deelnemers aan de vrijwilligersbijeenkomsten: 22 personen.

b. Casuïstiekbespreking Netwerk Palliatieve Zorg Oss-Uden-Veghel.

De vrijwilligers worden 2x per jaar uitgenodigd voor deelname aan de casuïstiekbesprekingen die georganiseerd worden door het palliatief netwerk. In het voorjaar werd het onderwerp palliatieve sedatie en euthanasie behandeld. In het najaar is een excursie bij een uitvaartorganisatie georganiseerd. Afhankelijk van het onderwerp nemen 6-8 vrijwilligers deel aan deze activiteit tevens sluit de voorzitter en de coördinatoren aan.

c. Lokale ontwikkelingsactiviteiten.

Vanuit Ons Welzijn Noordoost Brabant, gemeente Meierijstad en het Alzheimercafé Uden-Meierijstad worden met enige regelmaat interessante en gratis lezingen, bijeenkomsten en workshops voor vrijwilligers aangeboden. VPTZ stimuleert de vrijwilligers om hier voor de eigen ontwikkeling aan deel te nemen.

d. Landelijke scholingen VPTZ.

De vrijwilligers die langer dan één jaar werkzaam zijn bij VPTZ Uden-Veghel worden gestimuleerd om daarna jaarlijks een landelijke scholing bij VPTZ Nederland te volgen. Op advies van VPTZ Nederland is het raadzaam om tijdens de eerste vier jaren als vrijwilliger een vastgesteld moduleprogramma te volgen. Hierna is de vrijwilliger vrij om de onderwerpen van scholing te kiezen. Vanuit de gedachte dat een lerende houding voor vrijwilligers wenselijk is, heeft het bestuur besloten om geen maximum aantal deelnemers meer te hanteren. Voortaan krijgt daarom iedere vrijwilliger de kans om een landelijke scholing te volgen. Na de scholing wordt de inhoud tijdens de vrijwilligersbijeenkomst met elkaar geëvalueerd.

Enkele cijfers:

Module 1: Afstemming op de ander.	2 deelnemers.
Module 3: Dichtbij jezelf en dichtbij de ander.	1 deelnemer.
Module 9: Voice dialogue: "Ik en mijn ikken".	2 deelnemers.
	1 afmelding door ziekte.
Module 14: Zorgvuldig signaleren en werken.	2 deelnemers.

e. Jaargesprek.

Minstens éénmaal per jaar worden onze vrijwilligers uitgenodigd voor een jaargesprek. Hierin wordt hun inzet en betrokkenheid van het afgelopen jaar geëvalueerd en hun ontwikkelingen of aandachtspunten voor het komende jaar besproken. Na één jaar ervaring als vrijwilliger wordt de vrijwilligers gevraagd of ze voortaan ook in een GGZ instelling, een intramurale instelling of bij een inzet bij een persoon met een verstandelijke beperking (Dichterbij) ingezet willen worden. Indien nodig of wenselijk kan altijd een tussentijds evaluatiegesprek gepland worden.

Enkele cijfers:

Aantal jaargesprekken met vrijwilligers in de cliëntenzorg: 19.

Sinds 2019 vindt minimaal drie maal per jaar een structureel overleg plaats tussen de beleidscoördinator en de vrijwilligers in de administratieve ondersteuning. Ter bevordering van elkaars betrokkenheid en binding met de organisatie zowel als voor het afstemmen van ieders activiteiten.

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

In onderstaande overzichten willen we een indruk geven van de kwantitatieve inzetten die door onze vrijwilligers zijn uitgevoerd.

Enkele cijfers:

Aantal hulpvragen met onderscheid in geslacht.

Mannen: 47 personen.

Vrouwen: 27 personen.

Leeftijdsopbouw van cliënten.

< 40 jaar: 1 persoon.

41-60 jaar: 4 cliënten.

61-80 jaar: 29 cliënten.

> 81 jaar: 40 cliënten.

5. Bestuur.

Er werd 6x een bestuursvergadering met de coördinatoren belegd.

De voorzitter nam tevens deel aan iedere vrijwilligersbijeenkomst en casuïstiekbesprekingen van het Netwerk Palliatieve Zorg. Daarnaast is hij ieder moment aanspreekbaar voor lopende zaken die zijn aandacht behoeven.

De penningmeester stelt het financieel jaarverslag samen en licht dit toe aan de vrijwilligers tijdens een vrijwilligersbijeenkomst. De secretaris verzorgt de administratie van de landelijke scholingsactiviteiten. Het gehele bestuur was aanwezig bij de kerstviering en verzorgde in 2019 de kerstpakketten voor de vrijwilligers. Het bestuur heeft onderling haar taken verdeeld. Afgelopen jaar heeft de nadruk gelegen op verdere invulling van het werkgeverschap, de invoering van het preventiebeleid en het afsluiten van een verzuimverzekering. Wekelijks ontvangt het bestuur een verslag van het werkoverleg tussen de coördinatoren.

6. Coördinatoren.

Volgens het functieprofiel zijn hun basistaken de volgende:

1. Organiseren en coördineren van de ondersteuning aan cliënten en hun naasten.
2. Organiseren en coördineren van het vrijwilligerswerk terminale zorg.
3. Onderhouden van contacten met het bestuur.
4. Onderhouden van externe contacten.
5. Verrichten van overige werkzaamheden.

Ad 1 en 2. Organisatie en coördinatie van ondersteuning aan cliënten en naasten en het vrijwilligerswerk.

Bij een aanvraag voor een inzet door VPTZ Uden-Veghel wordt door de coördinator een intakegesprek gepland met cliënt, mantelzorger en eventueel professional. Tijdens dit intakegesprek wordt de zorg gekaderd met als doel de vrijwilliger van de VPTZ zo goed mogelijk in te lichten en voor te bereiden, duidelijke afspraken met zorgprofessional over elkaars bereikbaarheid vast te leggen en cliënt en mantelzorger te informeren over de werkwijze van de VPTZ Uden-Veghel. Na opstart vindt minimaal 1x per week telefonische evaluatie met de mantelzorg en/of professional plaats.

Na het intakegesprek werkt de coördinator een verslag van de situatie uit dat naar de ingeplande vrijwilliger wordt opgestuurd. Tegelijkertijd vindt voor de eerste inzet ook een mondelinge overdracht tussen coördinator en de vrijwilliger plaats om onduidelijkheden toe te lichten of aan te vullen.

Iedere ochtend evalueert de coördinator met de ingeplande vrijwilligers na de inzet. Dit ter ondersteuning en begeleiding van de vrijwilligers. De coördinator rapporteert over de inzet in een verslag dat weer doorgestuurd wordt naar de volgende ingeplande vrijwilliger. Op deze manier blijven de betrokken vrijwilligers op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen ze hierop anticiperen. Indien de situatie vraagt om overleg met de zorgprofessional zal de coördinator hiervoor actie ondernemen.

Enkele cijfers.

Herkomst van personen en organisaties die een inzet aanvragen:

Cliënt/mantelzorger: 13x.

Thuiszorgorganisatie: 57x.

Huisarts: 3x.

Anders: 1x.

Ziektebeeld bij inzet:

Kanker: 56 cliënten.

COPD: 3 cliënten.

Hartfalen: 6 cliënten.

Dementie: 3 cliënten.

Anders: 6 cliënten.

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

Duur van de inzet:

< 1 week: 48.

>1 week tot 1 maand: 22.

>1 tot 3 maanden: 2.

> 3 maanden: 2.

Gemiddeld aantal dagen van inzet: 10 dagen.

Enkele cijfers.

Locatie van inzet:

Thuis: 74x.

Verzorgingshuis: 0.

Hospice: 0.

Anders: 0.

Reden van afsluiting:

Overlijden: 61 cliënten.

Opname hospice: 3 cliënten.

Herziening terminale fase: 0.

Overschakeling naar 24-uurszorg: 4 cliënten.

Overdracht naar familie: 6 cliënten.

Bij overlijden of afsluiting van de zorg informeert de coördinator de betreffende vrijwilligers en draagt zorg voor actualisatie van het beschikbaarheidsrooster. Tussen 4 tot 6 weken na overlijden of na het staken van een inzet ontvangt de mantelzorger een enquête over de inzet door VPTZ Uden-Veghel.

Ad 3. Onderhouden van contacten met het bestuur.

Zie paragraaf 5. Bestuur.

Ad 4. Onderhouden van externe contacten.

Hieronder vindt u een greep van de contacten uit het afgelopen jaar:

Driemaal per jaar deelname aan het overleg met het Netwerk Palliatieve Zorg. Tweemaal bijwonen van de casuïstiekbespreking die door het Palliatief netwerk werd georganiseerd.

Tijdens iedere intake ontvangt de zorgprofessional (thuiszorg/intramurale instelling) via beveiligde e-mail een weekrooster met vermelding van inzet door VPTZ.

Bij de opstart van een inzet wordt de betreffende huisarts van de cliënt via mail over inzet door VPTZ Uden-Veghel geïnformeerd.

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

Verzenden van de jaarlijkse enquêtes aan de (thuiszorg)organisaties die een samenwerkingsovereenkomst met de VPTZ Uden-Veghel hebben. In 2019 is de tekst aangepast en heeft VPTZ de thuiszorgorganisaties op de hoogte gesteld dat men gaat werken volgens de richtlijnen uit het kwaliteitskader van de palliatieve zorg (IKNL/Palliactief, 2017). Nieuw in de tekst is de mogelijkheid om VPTZ voor een presentatie uit te nodigen bij het betreffende wijkteam. Ter bevordering van de onderlinge samenwerking en professionaliteit.

Enkele cijfers:

Aantal verstuurdde enquêtes naar thuiszorgorganisaties: 32 stuks.

Aantal geretourneerde enquêtes: 9 stuks.

De inhoud van de geretourneerde enquêtes is overwegend positief te noemen. Enkele inhoudelijke opmerkingen willen we met u delen.

“ Erg tevreden over de snelle vorm van communicatie en bereidheid tot meedenken”.

“Bereikbaarheid is goed, medewerker vriendelijk en deskundig”.

“ Kwaliteit wordt goed gewaarborgd. Er wordt duidelijk gecommuniceerd”.

“Mailcontact is concreet en helder”.

“We horen altijd lovende berichten terug”.

“Cliënten en naasten ervaren jullie zorg als prettig, het geeft ze rust”.

“Door de vrijwilligers kunnen wij onze zorgmomenten vaak ook rustig opstarten”.

Toelichting en/of presentatie van VPTZ bij sponsoracties. In 2019 in het bijzonder de Rabobank Clubkascampagne Uden-Veghel, het ontvangen van een schenking door Stichting d'n Einder en de oud-papieractie van buurtvereniging “Oud Rijsingen” beide uit Sint Oedenrode. Ook het bemannen van een PR stand tijdens een Open dag van “Siebe's Kaas” te Erp.

Opstellen en evalueren van bestaande en nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met zorgpartijen.

Deelname aan het symposium van GGZ Oost Brabant locatie Huize Padua over palliatieve zorg in de psychiatrie.

Gebruik makend van diensten van Ons Welzijn. In 2019 nam VPTZ het initiatief voor een afstemming met de verantwoordelijke voor WMO van gemeenten Meierijstad en Uden. Ieders sociale kaart is hier besproken. VPTZ bezocht het symposium van de gemeente Meierijstad over ‘jonge mantelzorgers’ in het Spectrum te Schijndel.

Samenwerking, overleg en evaluatie met BrabantZorg locatie de Watersteeg met ergocoach en palliatieve unit Goudsbloem i.v.m. basisscholing.

Bijwonen van de inspiratiedag die door de landelijke VPTZ in Amersfoort is georganiseerd.

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg
Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

Deelgenomen aan Beursvloer Meerijstad. Om maatschappelijke matches met het bedrijfsleven te organiseren. VPTZ heeft samenwerking gevonden met Sesamacademie voor scholing in social media en PR en voor PR van VPTZ bij vertrekkende en stoppende werknemers bij van Vanderlande industries.

Ad 5. Verrichten van overige werkzaamheden.

In goed overleg met het bestuur hebben de coördinatoren diverse nieuwe onderwerpen geïmplementeerd:

Aanvraag voor gratis VOG (Verklaring van Onbesproken Gedrag) bij het ministerie van VWS. Hieraan gekoppeld het opstellen van een gedragscode en preventiebeleid evenals het definitief aanstellen van een vertrouwenspersoon (bestuursvoorzitter).

Medio 2019 start aanvang kwaliteitscertificering 2020-2025 bij het Palliatief netwerk Oss-Uden-Veghel t.n.v. beleidsmedewerker Lucia van Iersel. Door middel van een 'zelfevaluatie kwaliteit' van de landelijke VPTZ en het verzamelen van kwaliteitsdocumenten ter voorbereiding op de audit in het voorjaar van 2020. In de voorbereidingen naar de kwaliteitscertificering heeft het reeds geleid tot een duidelijker taakomschrijving van de vrijwilligers en coördinatoren in de betreffende samenwerkingsovereenkomsten.

In 2019 is een aanvang gemaakt met de focus op training van coördinatoren: Sesamacademie heeft een training social media en PR voor coördinatoren, bestuur en PR/ICT vrijwilligers verzorgd. Er is een scholingsplan vanaf 2020 goedgekeurd.

Over 2019 is de website www.svptz.nl met enige regelmaat aangepast en geactualiseerd. Er is een speciaal tabblad voor professionals opgenomen met informatie over de markering van de palliatief terminale fase en een digitaal aanmeldingsformulier.

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden-Veghel

als sterven dichterbij komt

7. Toekomst VPTZ Uden-Veghel: Kwaliteitsrichtlijn palliatieve zorg.

Het jaar 2020 zal vooral in het teken staan van aanpassingen en wijzigingen die voortkomen uit het kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland (IKNL/Palliactief, 2017) dat hopelijk zal resulteren in een verlenging van de kwaliteitscertificering 2020-2025 door het netwerk palliatieve zorg Oss-Uden-Veghel.

Dit verklaart ons thema van 2019 : “Onderweg in transitie”.